

SCIENCE FOR SCIENCE - KULTIVACE ZÁKLADNY NEBO HONBA ZA EXCELENCÍ?

Jaký smysl má excelence v době neoliberální instrumentality?

Stanislav Štech

„EXCELENCE“ - JAZYKOVÁ HRA TVOŘÍCÍ REALITU (1)

- Důsledky komodifikace výzkumu i vysokého školství:
  - New Public Management – efektivnost jednoho typu (value for money), flexibilita, akontabilita (orwellovská kontrola) – vznik MacUniversity podle Parkera a Jaryho
  - Masifikace univerzit – nutný nástroj pro vytvoření kritické masy spotřebitelů a nutnost následně „diverzifikovat“
  - Proměny akademické výzkumné kultury a narůstající vnitřní kontradikce (např. Delanty: výzkum-výuka, věda-technologie, účinnost-účelnost)

„EXCELENCE“ - JAZYKOVÁ HRA TVOŘÍCÍ REALITU (2)

- Excellence – poselství nového pojmu
- jsou univerzity, které jsou opravdovějšími univerzitami než jiné, tedy vlastně z definice jedinými skutečnými univerzitami (uzavírá se kruh elitní – masové – univerzální – elitní)
- logika konkurence, kde dříve spolupráce (hry s nulovým součtem vytlačily hry s nenulovým součtem)
- logika vnější hierarchizace, kde dříve vnitřní diferenciací pozic na bázi kolegiální autority
- Přesun pozornosti od lokální kvality celku k přímé kultivaci špiček

O ČEM VYPOVÍDÁ ÚSPĚCH V „EXCELENCI“?

- Kvalita jedince (týmu) = kvalita akademického výzkumu školy/země? (E. Hazelkorn analogicky o mizivé vypovídací hodnotě rankingů top univerzit o kvalitě vysokoškolských systémů)
- Lze kvalitu celku, systému výzkumu vyjádřit jako součet excelentních počinů? x
- jedině kvalitní základna = jedna z podmínek pro excelentní výkony
- Co by nás tedy mělo znepokojovat?

STRATEGIE UK – EXCELENCE JAKO PŘÍZNAK ROZVOJE ZÁKLADNY

- Stabilizovat a rozvinout hierarchický systém:
- GAUK + SSV (každý třetí žadatel úspěšný + každý doktorand podpořen)

- GA ČR + TA ČR + další (UK objemově úspěšná v průměru ve 30%; TA ČR zatím ?)

- 7 RP (k 10/2010: 73 + 13): relativně rovnoměrná úspěšnost ve čtyřech hlavních oborových skupinách s výjimkou matematiky (ta úspěšnější)

- ERC (k 10/2010: 2,5 Starting + 1 AdG „reserve“)

NO A CO S TÍM?

- O čem vypovídá, že máme „málo“ ERC? Je kvalita výzkumu a kultivace badatelské kultury (research scholarship – hlavní poslání univerzit) nižší/horší?
- Stojí zvýšení počtu úspěšných ERC, např. o 100% (tedy na čtyři) za energii, prostředky, personální nasazení na úkor pozornosti základně a akademické badatelské kultuře? (je známo, že výzkumné špičky nemají čas učit a vychovávat)
- Lze přece jen kombinovat podporu obou zaměření?
- ERC AdG jako symbolický efekt značky !!

